

Sygn. akt I UK 278/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania Z. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 21 lipca 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 17 grudnia 2014 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Decyzją z 26 lipca 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ubezpieczonemu Z.S. prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z 23 kwietnia 2013 r. oddalił odwołanie ubezpieczonego od ww. decyzji. Ustalił, że odwołujący się 21 maja 2012 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury. Na dzień złożenia wniosku miał rozwiązany

stosunek pracy. Nie przestąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił staż pracy wynoszący ponad 25 lat. Organ rentowy nie zaliczył żadnych okresów zatrudnienia do pracy w warunkach szczególnych. W okresie od 26 października 1970 r. do 16 listopada 1974 r. odwołujący się był zatrudniony w Fabryce Maszyn Górniczych „P.” w P.: od 26 października 1970 r. do 26 kwietnia 1971 r. na stanowisku krajacza, od 27 kwietnia 1971 r. do 9 stycznia 1972 r. na stanowisku uczeń suwnicowy, od 10 stycznia 1972 r. do 31 maja 1973 r. na stanowisku suwnicowego, od 1 czerwca 1973 r. do 16 listopada 1974 r. jako robotnik transportowy. W świadectwie pracy z 27 marca 2003 r. pracodawca wskazał, że odwołujący pracował w warunkach szczególnych w okresie od 10 stycznia 1972 r. do 31 maja 1973 r. na stanowisku suwnicowego. Od 19 listopada 1974 r. do 28 lutego 1979 r. odwołujący się był zatrudniony w Wytwórni Konstrukcji Stalowych „M.” w P. na stanowisku suwnicowego i wycinacza acetylenowo - tlenowego, pracodawca ten nie wystawił mu świadczenia wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Jako suwnicowy obsługiwał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy suwnice, którymi przewoził elementy konstrukcyjne. Od 17 marca 1979 r. do 6 listopada 2011 r. odwołujący się był ponownie zatrudniony w Fabryce Maszyn Górniczych „P.” w P. na stanowiskach ślusarza i ślusarza-rehabilitanta. W okresie tym pracował: od 17 marca 1979 r. do 1 maja 1985 r. na stanowisku ślusarza w wydziale M-46, od 2 maja 1985 r. do 31 października 1985 r. na stanowisku ślusarza rehabilitacji w wydziale P-51, od 1 listopada 1985 r. do 29 lutego 1988 r. na stanowisku ślusarza w wydziale M-46, od 1 marca 1988 r. do 6 listopada 2011 r. na stanowisku ślusarza w wydziale M-43 (obecne P-1). W wydziale M-46 składał konstrukcje obudów górniczych oraz innych elementów, przewoził przy pomocy suwnicy elementy konstrukcji, trasował rysikiem przy blachach, przyspawał elementy konstrukcji, palił palnikiem acetylenowo - tlenowym i szlifował szlifierką pneumatyczną. W wydziale M-43 jego praca wyglądała podobnie, z tym że wykonywał podzespoły do kolejki górniczej. W okresie zatrudnienia na stanowisku ślusarza w wydziałach M-46 oraz M-43 wykonywał operacje związane ze składaniem detali, szczepianiem (wstępnym spawaniem) oraz montażem i demontażem elementów obudów kopalnianych i kolejek górniczych zgodnie z rysunkiem technicznym. Podczas tych operacji wykonywał czynności

szlifowania, prostowania, wiercenia i palenia palnikiem acetylenowo - tlenowym. Używał różnych narzędzi do wykonywania pracy, m.in. palniki acetylenowo - tlenowe, szlifierki pneumatyczne, spawarki oraz narzędzia ręczne, takie jak młotki, rysiki do trasowania itp. Sporadycznie obsługiwał również suwnice. Pracował na jednej hali ze spawaczami i pozostałymi ślusarzami. Fabryka Maszyn Górniczych „P.” wystawiła mu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, wskazując, że pracował w warunkach szczególnych w okresach od 17 marca 1979 r. do 1 maja 1985 r. oraz od 1 listopada 1985 r. do 31 grudnia 2008 r. na stanowisku ślusarza w sąsiedztwie stanowisk spawalniczych wymienionym w wykazie A dziale XIV, poz. 12 pkt 18 stanowiącego załącznik Nr 1 do zarządzenia 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy stwierdził, że materiał dowodowy zebrany w sprawie nie dawał podstaw do ustalenia, że odwołujący się udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu spośród spornych okresów zatrudnienia do pracy w szczególnych warunkach możliwe było zaliczenie okresów od 10 stycznia 1972 r. do 31 maja 1973 r. w FMG „P.” oraz w latach 1974 - 1978 w Wytwórni Konstrukcji Stalowych „M.” w P. na stanowiskach suwnicowego – w okresach tych wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy obsłudze suwnic, to jest prace wymienione w dziale III, poz. 86 wykazu A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Odnośnie pozostałych okresów zatrudnienia, Sąd stwierdził, że okres od 27 kwietnia 1971 r. do 9 stycznia 1972 r. nie podlegał zaliczeniu, ponieważ wnioskodawca był wówczas uczniem suwnicowego, a tym samym trudno zakładać, że wykonywał wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy obsłudze suwnic. Odnośnie okresów zatrudnienia od 17 marca 1979 r., do 1 maja 1985 r. oraz od 1 listopada 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. na stanowisku ślusarza w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych, Sąd stwierdził, że Minister Górnictwa i Energetyki wymieniając w zarządzeniu Nr 17 z 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki prace ślusarskie wykonywane w sąsiedztwie stanowisk spawalniczych przekroczył zakres subdelegacji wynikającej z § 1 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., ponieważ prace ślusarskie nie

mogą być traktowane na równi z pracami przy spawaniu, o których mowa w dziale XIV poz. 12 rozporządzenia, nawet jeżeli wykonywane są w bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk spawalniczych. Opierając się na charakterystyce stanowiska pracy, zeznaniach świadków oraz odwołującego się, Sąd stwierdził, że w okresach tych wykonywał on nie tylko prace wymienione w wykazie A do ww. rozporządzenia, ale również inne prace, które nie mogą być kwalifikowane jako prace w warunkach szczególnych. W tych okresach prace przy wycinaniu gazowym i szlifowaniu, zdaniem Sądu, mogą być traktowane jako prace w szczególnym charakterze (prace wymienione w dziale XIV, poz. 12 oraz dziale III, poz. 78 wykazu A do ww. rozporządzenia). Pozostałe prace, takie jak dobijanie elementów młotkami czy trasowanie rysikiem, zdaniem Sądu, nie zostały wymienione w ww. rozporządzeniu. Sąd stwierdził, że w okresach od 17 marca 1979 r. do 1 maja 1985 r. oraz od 1 listopada 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac wymienionych w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżył odwołujący się, zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest: art. 233 § 1 k.p.c., art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 2 k.p.c., art. 228 § 2 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 98, a także prawa materialnego: art. 32 ust. 1, 2 i 4 w zw. z art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, § 1 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zw. z postanowieniami działu XIV poz. 12, działu III poz. 78 i 79 wykazu A do ww. rozporządzenia; § 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia w związku z postanowieniami działu XIV poz. 12, działu III poz. 78 i 79 wykazu A do ww. rozporządzenia.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 17 grudnia 2014 r. oddalił apelację. Sąd uzupełnił materiał dowodowy o dowód z opinii biegłego z zakresu BHP, uzupełniające zeznania świadka A. L., oraz poprzez załączenie dodatkowych dokumentów w postaci akt sprawy Sądu Okręgowego w P. V U .../11 (sygn. akt Sądu Apelacyjnego III AUa .../11). Uzupełnienie materiału dowodowego wynikało z tego, że Sądowi Apelacyjnemu znany był fakt, że Sąd Okręgowy w P. i Apelacyjny

w innych sprawach, w zależności od materiału dowodowego zgromadzonego w danej sprawie, różnie kwalifikowały prace ślusarzy zatrudnionych w Fabryce Maszyn Górniczych „P.” w P., w niektórych sprawach zaliczono prace ślusarzy tam zatrudnionych do prac w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu z opinii biegłego z zakresu bhp wydanej na użytego postępowania w tej sprawie jednoznacznie wynika, że praca wnioskodawcy na stanowisku ślusarza w Fabryce Maszyn Górniczych „P.”, aczkolwiek zawierająca elementy pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie może być w całości kwalifikowana jako praca wykonywana w warunkach, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Sąd w pełni podzielił tę opinię, wskazując, że znajduje ona potwierdzenie w załączonych do niej dokumentów w postaci chronometraży czasu pracy sporządzonych przez A. L. oraz jego zeznań. Chronometraże czasu pracy pracowników zatrudnionych w wydziałach M-43 i M-46 na stanowisku ślusarzy i rodzaj wykonywanej przez nich pracy wskazuje, że wykonywali oni prace spawalnicze wymienione w dziale XIV pkt 12, jak również prace szlifierskie wymienione w dziale III pkt 78, jednak prace te, w ocenie Sądu nie były wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Oprócz czynności wymienionych w wykazie A jako prace wykonywane w szczególnych warunkach ślusarze wykonywali również inne czynności niezaliczane do prac wykonywanych w szczególnych warunkach, takie jak prace przygotowawcze (zapoznanie się z dokumentacją, przygotowanie odpowiednich narzędzi), wykonywanie operacji związanych ze składaniem detali, szepianiem, skręcaniem oraz montażem i demontażem podzespołów, monterskie przy użyciu kluczy płasko-oczkowych i kluczy pneumatycznych. Sąd w pełni dał wiarę zeznaniom świadka A. L., pomimo że nie pracował wraz z odwołującym się (podjął pracę później), wskazując, że technologia produkcji obudów górniczych oraz kolejek górniczych nie zmieniła się od czasów, w których pracował wnioskodawca, co wynika z jego zeznań. Podzielając opinię biegłego wydaną na potrzeby postępowania w tej sprawie, Sąd stwierdził, że oceny tej nie zmieniają opinie biegłych wydane w sprawach o sygn. akt V U .../14 oraz V U .../11. Opinie te nie uwzględniają faktu

wykonywania przez ślusarzy innych czynności niewymienionych w wykazie A, a nadto skupiają się przede wszystkim na warunkach szkodliwych dla zdrowia panujących w wydziałach, w których pracowali ślusarze (bezpośrednie sąsiedztwo stanowisk spawalniczych), w sytuacji gdy przesłanką zaliczenia określonych czynności do prac w szczególnych warunkach jest wymienienie tych prac w wykazie A, a nadto czynności te muszą być wykonywane stale i w pełnym wymiarze. Zdaniem Sądu opinia biegłego sporządzona na potrzeby postępowania w tej sprawie jest pełniejsza, uwzględnia wszystkie czynności wykonywane przez ślusarzy w produkcji kolejek i obudów maszyn górniczych, oparta jest na chronometrażach czasu pracy ślusarzy, których wiarygodność podzielił świadek A. L.

Wyrok Sądu Apelacyjnego odwołujący się zaskarżył w całości. Zarzucono naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest:

(-) art. 382 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy polegający na nierozważeniu przez Sąd wszystkich zarzutów apelacji oraz całego materiału procesowego i nieprzeprowadzenie oceny wszystkich twierdzeń zgłaszanych przez wnioskodawcę oraz oddalenie wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, niewskazanie, które fakty uznał za udowodnione, a które nie, nie wskazanie dowodów, na których się oparł oraz przyczyn, dla których innym odmówił mocy dowodowej, nie wyjaśnienie przyczyn odmowy mocy dowodowej świadectwa wydanego przez pracodawcę wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach z 22 czerwca 2012 r. oraz materiału dowodowego w postaci dokumentów z akt sprawy sygn. akt V U ...0/09, V U ...3/11 Sądu Okręgowego w P. - wyroków końcowych oraz sporządzonych tam opinii biegłych, opinii biegłego W. M. ze sprawy sygn. akt V U ...9/06 w zakresie charakteru wydziałów, w których pracował wnioskodawca, pisma Państwowego Inspektora Sanitarnego w P., decyzji z dnia 17 września 2012 r. o stwierdzeniu u wnioskodawcy choroby zawodowej - obustronnego trwałego ubytku słuchu spowodowanego hałasem przekraczającym normatywy higieniczne występującym na stanowisku ślusarz w wydziałach, na których był zatrudniony wnioskodawca, pomiaru czynników szkodliwych, świadectwa pracy wystawionego przez Wytwórnę

Konstrukcji Stalowych „M.”, angaży potwierdzających wykonywanie pracy na stanowisku wycinacza, a także zeznań świadków W. L. i K. K. w zakresie charakteru i rodzaju prac, jakie wykonywał wnioskodawca, czasu i warunków ich wykonywania, natomiast oparcie się na opinii biegłego z zakresu BHP, nieposiadającego wiedzy w zakresie technologii i procesu pracy wnioskodawcy w przedmiotowym okresie, zeznaniach A. L. i chronometrażach czasu pracy pomimo tego, że świadek ten nie pracował z wnioskodawcą a chronometraż czasu pracy nie pochodzą ze spornych okresów i nie mogą być podstawą ustaleń faktycznych w zakresie kwalifikowania warunków pracy, nie odniesienie się przez Sąd do zarzutów dotyczących uznania i kwalifikacji jako pracy w warunkach szczególnych pracy wnioskodawcy jako ucznia suwnicowego, wycinacza, a w konsekwencji niezasadne nieuwzględnienie apelacji;

(-) art. 278 § 1 k.p.c. i art. 286 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy polegający na oparciu się na opinii biegłego, który wydał opinię dotyczącą nie tylko oceny ustalonego przez Sąd stanu faktycznego sprawy, ale również okoliczności prawnych i wykładni przepisów prawnych, podczas gdy zdaniem skarżącego, zadaniem biegłego nie jest interpretowanie, analiza przepisów prawa i subsumpcja, a jedynie pomoc Sądowi w ustaleniu stanu faktycznego - tym samym biegły wydał opinię z przekroczeniem swoich uprawnień, w następstwie czego pomimo kwestionowania przedmiotowej opinii bezzasadne oddalenie przez Sąd Apelacyjny wniosku dowodowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego;

(-) art. 386 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie pomimo tego, że apelacja wnioskodawcy była zasadna.

Zarzucono również naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

(-) art. 32 ust. 1, 2 i 4 oraz art. 184 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 1 ust. 1 i 2, § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach w związku z postanowieniami działu XIV poz. 12, działu III poz. 78 i 79 wykazu A do tego rozporządzenia oraz § 2 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia w związku z postanowieniami działu XIV poz. 12, działu III poz. 78 i 79 wykazu A do tego

rozporządzenia, przez błędną wykładnię i niewłaściwe przyjęcie, że praca skarżącego w okresie od 27 kwietnia 1971 r. do 9 stycznia 1972 r. – ucznia suwnicowego, wycinacza w Wytwórni Konstrukcji Stalowych „M.” w okresie od 1 marca 1978 r. do 28 lutego 1979 r., ślusarza w FMG „P.” w okresie od 17 marca 1979 r. do 1 maja 1985 r. i w okresie 1 listopada 1985 r. do 31 grudnia 1998 r. nie może być uznana za pracę w szczególnych warunkach uprawniającą do wcześniejszej emerytury i w konsekwencji uznanie, że określenie „prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym” zawarte w wykazie A dziale XIV poz. 12 oraz prace szlifierskie wymienione w dziale III pkt 78 wykazu A ww. rozporządzenia nie obejmują czynności przygotowawczych (zapoznanie się z dokumentacją, przygotowanie narzędzi), szepiania-składania detali (za pomocą spawania), dopasowywanie i wyrównywanie elementów składowych, które to czynności należą do koniecznych czynności wykonywanych przy spawaniu oraz szlifowanie i niewłaściwe przyjęcie, że szczególne warunki pracy przy spawaniu muszą być ściśle wykonywane w sposób ciągły i w pełnym wymiarze czasu pracy, a w ich zakres nie wchodzi w/w czynności mi.in. przygotowawcze, które to rozumowanie jest błędne i sprzeczne z istotą pracy spawacza, szlifowania, a tym samym błędną interpretację określenia „prace przy spawaniu”, „prace szlifierskie” i pracy wykonywanej w sposób ciągły i w pełnym wymiarze czasu co doprowadziło do bezpodstawnego niezaliczenia wnioskodawcy w/w okresów pracy w warunkach szczególnych oraz niezasadna odmowa zakwalifikowania pracy w warunkach szczególnych okresu, gdy wnioskodawca był uczniem suwnicowego, wycinacza i błędną wykładnię pojęcia trasowania, który to etap należy zaliczyć do upalania palnikiem acetylenowo - tlenowym, pojęcia czynności towarzyszących (tj. np. dobijanie młotkiem) oraz w zakresie kwalifikacji pracy wnioskodawcy z uwagi na narażenie na bezpośrednią emisję czynników szkodliwych dla zdrowia;

(-) art. 2 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach polegające na jego niezastosowaniu, a w konsekwencji nierównym potraktowaniu wnioskodawcy, w sytuacji kiedy innym osobom znajdującym się w analogicznej sytuacji jak on, zajmującym w tym samym czasie takie same stanowiska pracy, w tym samym zakładzie pracy, w tej samej brygadzie

- przyznano prawo do emerytury z uwagi na pracę w warunkach szczególnych mając na uwadze także narażenie na bezpośrednią emisję czynników szkodliwych dla zdrowia, natomiast Sąd Apelacyjny pomimo uzupełnienia materiału dowodowego, m.in. zeznań świadka A. L., załączenia dokumentów w postaci akt sprawy Sądu Okręgowego w P. V U ...3/11 nie znalazł podstaw do dokonania odmiennych ustaleń faktycznych od ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy zgodnie z żądaniem, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi, a w przypadku stwierdzenia ku temu podstaw - o uchylenie w całości również wyroku Sądu Okręgowego w P., o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy do rozpoznania temu Sądowi; ponadto o zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga kasacyjna okazała się nie mieć uzasadnionych podstaw.

Zasadniczo zarzuty skargi kasacyjnej mają na celu uzasadnienie twierdzenia, że wnioskodawca w spornych okresach wykonywał pracę w szczególnych warunkach.

Sąd Apelacyjny przyjął w zaskarżonym wyroku, że co prawda wnioskodawca zatrudniony na stanowisku ślusarza wykonywał prace spawalnicze i szlifierskie, to jednak wykonywał on prace innego rodzaju związane jedynie pośrednio z pracami, które mogą być zaliczone do warunków szczególnych. Tak więc zdaniem Sądu Apelacyjnego wnioskodawca nie wykonywał prac wymienionych w wykazie A stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Stanowisko Sądu Apelacyjnego zasługuje na aprobatę. Problemem powyższym zajmował się już wcześniej Sąd Najwyższy. W wyroku z dnia 29 stycznia 2008 r., I UK 192/07 (OSNP 2009 nr 5-6, poz. 79) stwierdzono, że wykonywanie pracy przez pracowników zatrudnionych w bezpośrednim sąsiedztwie

stanowisk spawalniczych nie mieści się w określeniu „prace przy spawaniu” wymienionym w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) i nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 32 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej. Także w późniejszym wyroku z dnia 15 grudnia 2011 r., II UK 106/11 (LEX nr 1130389) Sąd Najwyższy wyraźnie przyjął, że do czynności związanych ze spawaniem (poz. 12 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia) nie należą prace ślusarskie, montażowe i malarskie, jeżeli nie są one objęte procesem spawania, a co najwyżej stanowią etap przygotowania do tego procesu lub obejmują czynności wykończeniowe po jego zakończeniu.

Na tej podstawie należało uznać, że przedstawione w skardze kasacyjnej zarzuty naruszenia prawa materialnego nie były uzasadnione. Z tych samych powodów nie istniały podstawy do zaliczenia do okresu pracy w warunkach szczególnych wykonywania prac jako ucznia suwnicowego.

Powyższe okoliczności zostały ustalone w oparciu o materiał dowodowy – poszerzony w postępowaniu apelacyjnym, w tym opinię biegłego. Z tego powodu jako niezasadne należało ocenić zarzuty naruszenia prawa procesowego.

Jak wynika z powyższego skarga kasacyjna nie była oczywiście uzasadniona. Bez zasadniczego wpływu na ocenę zasadności skargi kasacyjnej pozostają orzeczenia w innych sprawach dotyczących pracowników tego samego pracodawcy.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji wyroku.